СОСТОЈБА СО ГРИП - СЕЗОНА 2025/2026

(Четврта недела, до 25.01.2026)

Неделни податоци

Во текот на четвртата недела од 2026 година (19.01-25.01.2026), во Македонија се пријавени 1.708 (I=93,0/100.000) случаи на групни пријави за заболени од грип/заболувања слични на грип, 17,2% помалку во споредба со претходната недела (n=2.062).

Бројот на пријавени лица оваа недела споредено со четвртата недела од минатата сезона (n=1.878) е намален за 9,1%, а во споредба со бројот за четвртата недела од типичната епидемиска крива (моделирана од последните 15 сезони) (n=2.566), намален е за 33,4%. (Графикон 1)

Во текот на четвртата недела, пријавената инциденца е над неделната граница за средна активност (I=90,84/100.000) (Графикон 1).

Графикон 1. Нивоа на интензитет и неделна дистрибуција на заболените од грип/заболувања слични на грип според очекувана епидемиска крива 2010-2025, сезона 2024/2025 и сезона 2025/2026

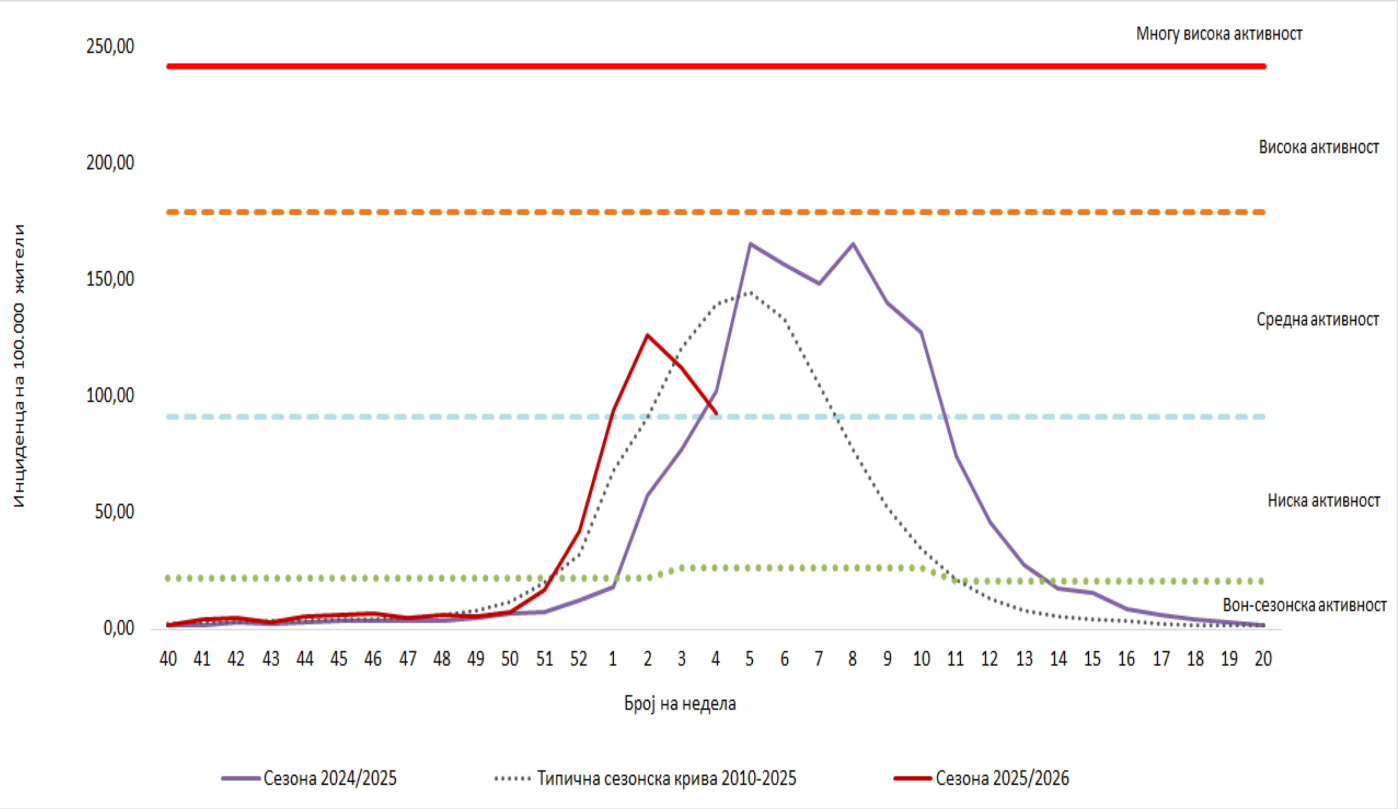

Во однос на возрасната дистрибуција, 1.029 лица се на возраст од 15-64 години, 253 се лица на возраст над 65 години, 243 се деца на возраст од 5-14 години и 183 - деца на возраст од 0-4 години. Највисока инциденца (189,6/100.000) се регистрира кај децата на возраст од 0-4 години.

Заболените лица се пријавени од 28 ЦЈЗ/ПЕ: Скопје – 526, Струмица - 178, Охрид – 113, Прилеп – 111, Куманово – 102, Тетово – 84, Штип – 78, Кавадарци – 77, Дебар – 67, Битола - 55, Гевгелија – 54, Велес – 42, Радовиш – 32, а во Гостивар, Свети Николе, Кратово, Неготино, Струга, Кочани, Виница, Македонски Брод, Крушево, Делчево, Пробиштип, Демир Хисар, Кичево, Крива Паланка и Пехчево, бројот на заболени е помал од 30.

Во две ЦЈЗ/ПЕ (Дебар, Кратово) се бележи многу висока активност, во три (Охрид, Кавадарци, Струмица) – висока активност, средна активност се регистрира во девет ЦЈЗ/ПЕ, во 12 се бележи сезонска активност, додека во две единици се бележи многу ниска активност на вирусот на грип. (Картограм 1)

<u>Картограм 1.</u> Ниво на активност на грип според инциденца на 100.000 жители, четврта недела 2026

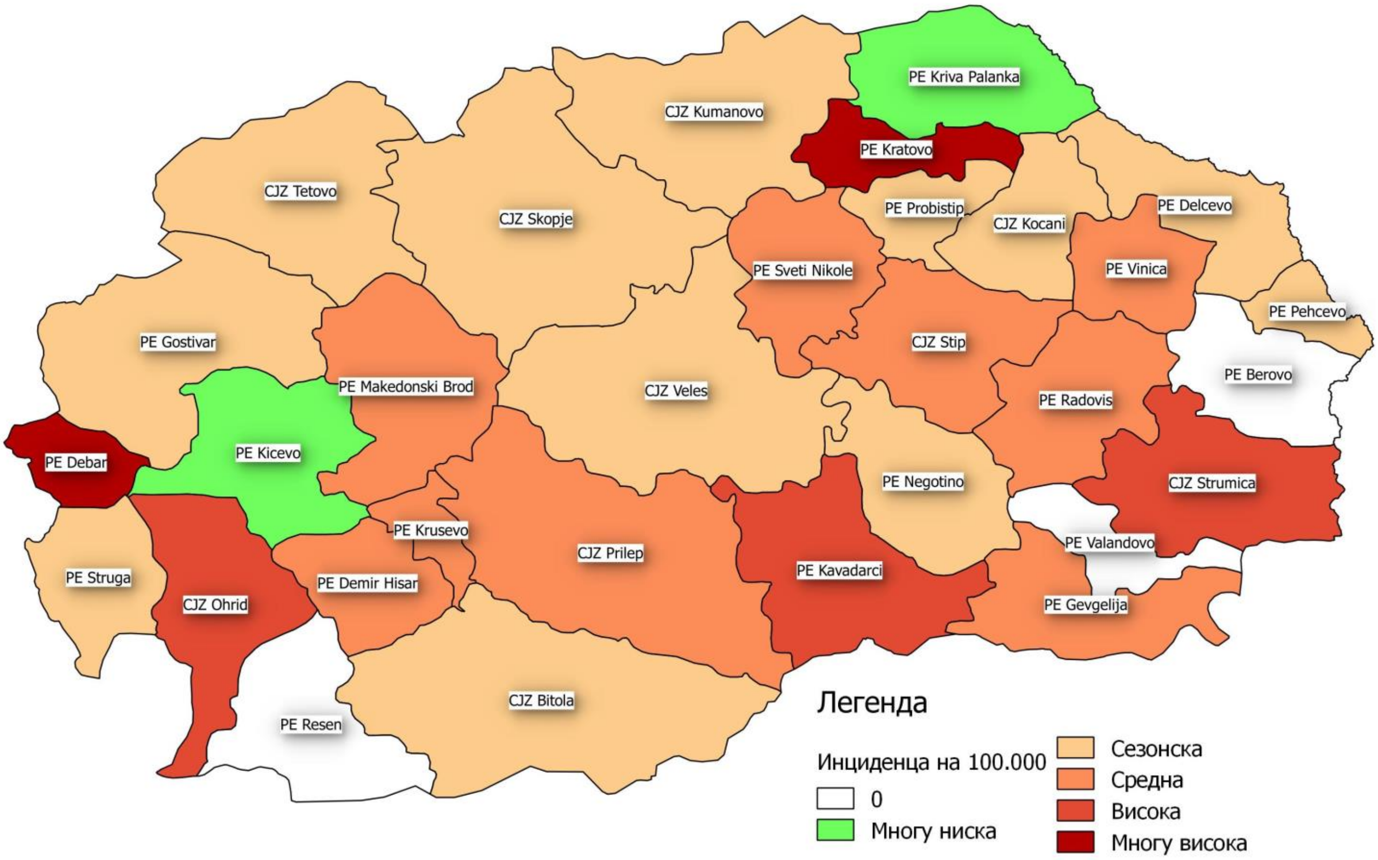

Во текот на четвртата недела од 2026 година, нема пријавено починато лице асоцирано со грип.

<u>ВИРУСОЛОШКИ НАДЗОР</u>

Во текот на четвртата извештајна недела од 2026 година, во вирусолошката лабораторија на ИЈЗ, пристигнаа 85 материјали од рутинскиот и САРИ надзорот за лабораториско тестирање, паралелно тестирани за Influenza, SARS-CoV-2 и/или RSV.

Од вкупно тестираните материјали, детектирани се 15 позитивни случаи на грип: 8 Influenza A(H3), 6 Influenza A(H1)pdm09 и еден случај на Influenza A несубтипизиран.
Дополнително, детектирани се 5 случаи на RSV (сите RSV тип B).
Во текот на минатата недела не е детектирано позитивно лице на SARS-CoV-2.

<u>ЕПИДЕМИОЛОШКИ НАДЗОР - Кумулативни податоци</u>

<u>Во сезоната 2025/2026,</u> вкупниот број на случаи на грип/заболувања слични на грип изнесува **9.917 (I=539,9/100.000)**.

Во споредба со истиот период од <u>минатата сезона</u> (n=5.698), бројот на пријавени случаи е зголемен за 74,0%, а во однос на <u>моделот од последните 15 сезони</u> (n=9.622) се регистрира зголемување од 3,1%.

Кумулативно, заболените се пријавени од сите ЦЈЗ/ПЕ. Најголем број на заболени лица (n=2.662) се регистрира на територијата на Скопје, додека највисока кумулативна инциденца (I=1.709,2/100.000) е регистрирана на територијата на Дебар (n=327). (Табела 1 во Прилог)

Во однос на дистрибуцијата на заболените по возрасни групи, најголем број на заболени се пријавени во возрасната група која опфаќа најголем дел од населението (од 15-64 години) – 5.841 случаи (58,9%), а највисока инциденца (1.133,4/100.000) се регистрира во возрасната група од 0-4 години и 5-14 години (806,7/100.000). (Графикон 2, Табела 1 во Прилог)

<u>Графикон 2</u>*. Дистрибуција на случаите сезонски грип по ЦЈЗ/ПЕ и инциденца на 100.000 жители, сезона 2025/2026*

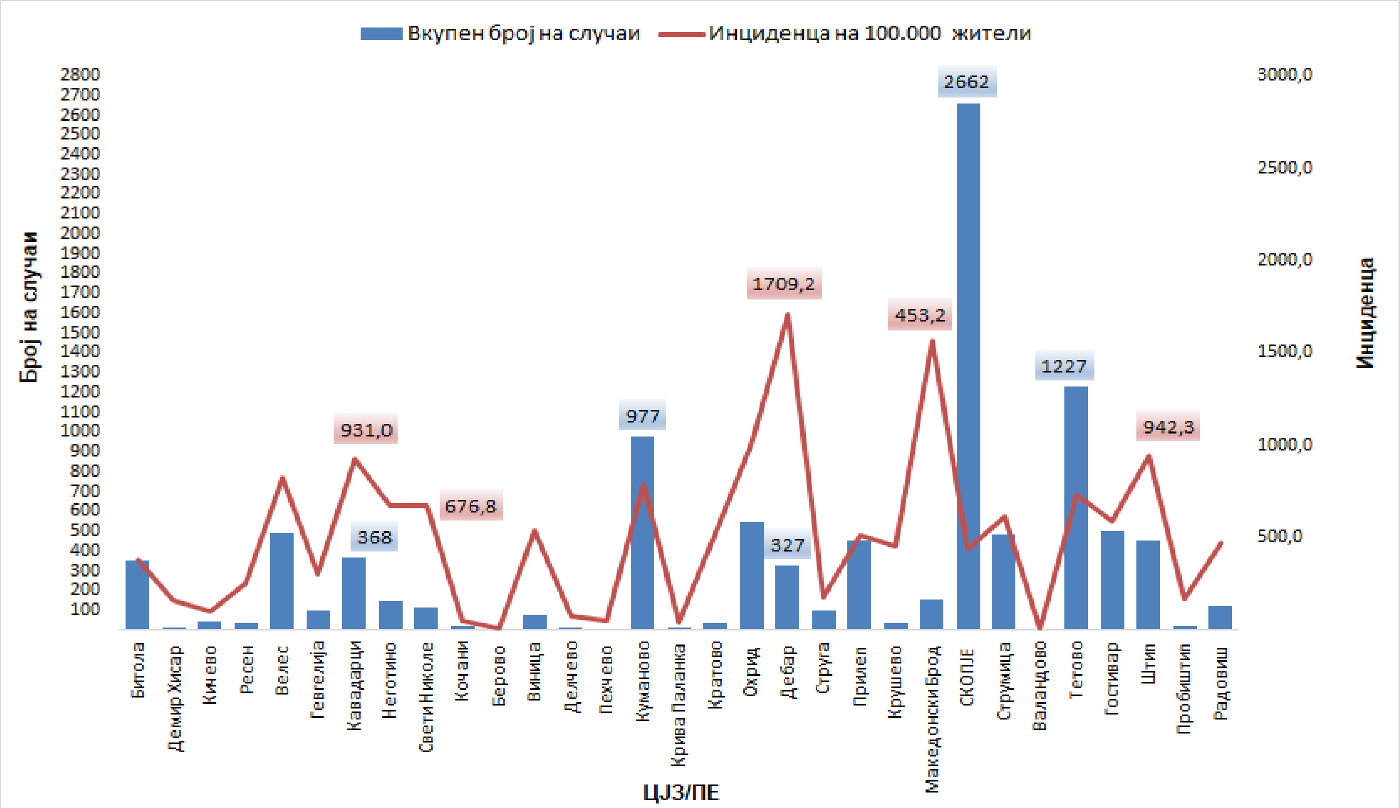

Дистрибуција на случаите од сезонски грип/заболувања слични на грип <u>по месеци</u> (Табела 1 во Прилог):

- октомври – 338 случаи или 3,4%
- ноември – 438 случаи или 4,4%
- декември – 1.324 случаи или 13,4%
- јануари - 7.817 случаи или 78,8%

Во текот на сезоната на грип, регистрирани се три починати лица асоцирани со грип.

ВИРУСОЛОШКИ НАДЗОР - Кумулативни податоци

Од почетокот на сезоната 2025/2026, заклучно со 4-та недела/2026, во вирусолошката лабораторија на ИЈЗ РСМ пристигнати се 681 материјал од рутинскиот и сентинел САРИ надзорот. Сите пристигнати материјали се тестирани за присуство на инфлуенца вирус, SARS-CoV-2 и/или RSV.

Детектирани се 99 позитивни случаи на грип:

- **Influenza A – 99**
  - Influenza A(H1)pdm09 – 26 (26,3%)
  - Influenza A(H3) – 60 (60,6%)
  - Influenza A – несубтипизиран – 13 (13,1%)
- **Influenza B – 0**

Регистрирани се 6 позитивни случаи на SARS-CoV-2.
Регистрирани се 31 позитивен случај на респираторен синцицијален вирус (RSV несуптипизиран – 2, RSV-A - 6 и RSV-B – 23).
Дополнително, детектирани се 5 други респираторни вируси кај тетираните примероци.

Графикон 2. *Неделна дистрибуција на број и процент на позитивни примероци на грип, рутински и сентинел надзор, Р.С. Македонија, 2025/2026*

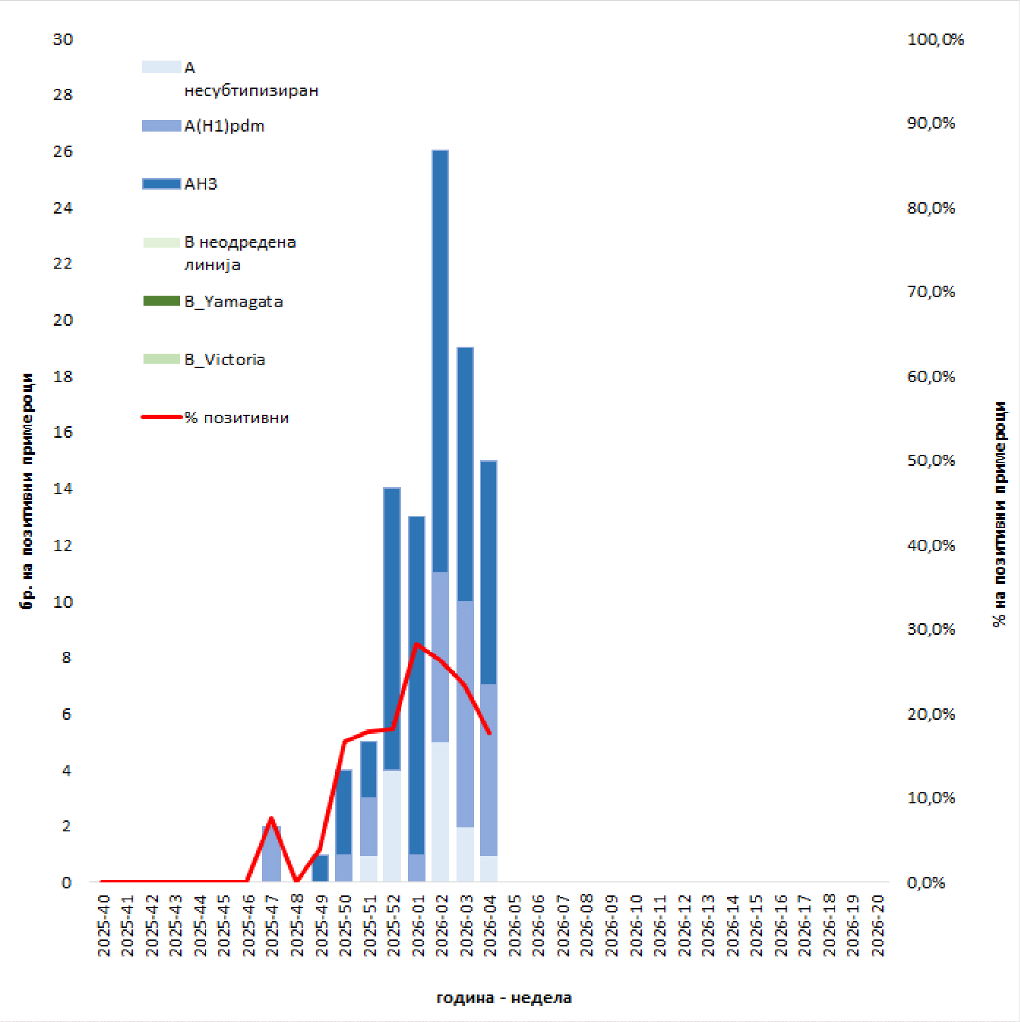

ЕПИДЕМИОЛОШКИ КОМЕНТАР

Во текот на четвртата недела од 2026 година продолжува трендот на намалување на бројот на заболени и инциденцата на заболувања слични на грип на неделно ниво. Пријавената инциденца е над неделната граница за средна активност. Резултатите добиени од вирусолошкиот надзор над инфлуенца покажуваат дека има регионална географска активност на вирусот на грип. Процентот на позитивност е над границата од 10% седум недели со ред.
Согласно овие податоци, во Македонија има среден интензитет на вирусот на грип.

ОПШТИ МЕРКИ НА ПРЕВЕНЦИЈА

*Извор: https://sezonskigrip.mk/

Општите мерки за заштита од грип се насочени кон сите акутни респираторни заболувања и може да се од голема корист, особено ако се применуваат во текот на целиот зимски период:

- Да се избегнува собирање и престој во простории каде престојуваат повеќе луѓе, особено да се избегнува близок контакт со луѓе кои се болни или сомнителни – кашлаат, киваат, имаат покачена телесна температура.
- Често да се мијат рацете со вода и сапун или дезинфекционо средство.
- Да се загреваат просториите за престој и често да се проветруваат.
- Препорачливо е топло, слоевито облекување, топли бањи.
- Да се пијат топли напитоци (чаеви и супи), овошни цедени сокови, вода со лимон.
- Да се земаат свежи продукти богати со витамини и минерали, најдобро овошје и зеленчук кои му се неопходни на организмот. Особено се пожелни продукти богати со витамин Ц (цитрони, лимони, портокали). Доколку не се располага секогаш со свежи прехрамбени продукти, може да се користат и мултивитамински напитоци и препарати.
- Практикување здрав начин на живот и навики, вклучително добар сон и одмор, здрава храна, одржувајте физичка и психичка активност, намалете го стресот.

Силниот имунитет ќе ви помогне да останете здрави или полесно да се справите со грипот и заболувањата слични на грип. Сепак, дури и да сте совршено здрави и да имате силен имунитет, може да заболите од грип или заболување слично на грип.

Што доколку се разболите од грип?

Следете ги следните препораки:

- Останете дома и не одете на работа, во училиште или на места каде има многу луѓе.
- Одморајте се и земајте многу течности и лесна храна.
- Избегнувајте блиски контакти со лицата со кои живеете, не примајте посети додека сте болни.
- Покријте го носот и устата со шамивче при кашлање и кивање. По употреба, фрлете ги во корпа за отпадоци.
- Носете заштитна маска кога контактирате со своите блиски во домот, кога кашлате и кивате.
- Практикувајте често и темелно миење на раце со топла вода и сапун.
- Користете влажни марамчиња кои содржат алкохол или средство за дезинфекција на рацете.
- Избегнувајте допирање на очите, носот и устата со раце.
- Често проветрувајте ја просторијата каде престојувате додека сте болни.
- Одржувајте ја чиста вашата околина – предмети, површини со средства за хигиена на домот.
- Ако сте над 65 години или имате хронични заболувања, или доколку симптомите на болеста се влошуваат или траат повеќе денови – побарајте лекарска помош

ВАКЦИНАЦИЈА ПРОТИВ ГРИП

Вакцинацијата против сезонски грип е најефикасна заштита од ова заболување. Институтот за јавно здравје препорачува вакцинација на целото население, особено на лица кои припаѓаат на т.н. ризични групи (согласно препораките на СЗО): Постарите лица (над 65 години), Деца на возраст од 6-59 месеци, Лица постари од 6 месеци со хронични болести, Бремени жени и Здравствени работници.

- За сезоната 2025/2026, Министерството за здравство обезбеди бесплатна четиривалентна вакцина во вкупна количина од 80.000 дози, наменета за приоритетните групи население.
  Вакцинацијата започна на 16.10.2025 година и се спроведува во Центрите за јавно здравје (ЦЈЗ) со нивните Подрачни единици (ПЕ) и/или Здравствените домови. Вакцинацијата на здравствените работници во Скопје се спроведува во Институтот за јавно здравје.
  Според податоците од Управата за електронско здравство, од почетокот на вакцинацијата, а заклучно со затворањето на овој извештај, вакцинирани се вкупно 77.263 лица од ризичните категории на населението со бесплатни вакцини.

- Дополнителни 2.400 дози комерцијални вакцини се набавени од страна на Центрите за јавно здравје, како вакцини за останатото население кое не спаѓа во горенаведените групи. Истите можат да се добијат за одреден финансиски надомест, а вакцинацијата се спроведува во Центрите за јавно здравје со нивните Подрачни единици.
  Според податоците од Управата за електронско здравство, со комерцијални вакцини се вакцинирани вкупно 1.836 лица.

  Заклучно со четвртата недела, во Македонија, вакцинирани се вкупно 79.099 лица со бесплатна или комерцијална вакцина.

ЕВРОПСКИ РЕГИОН

*Извор: https://erviss.org/

Согласно извештајот на ERVISS објавен за третата недела од 2026 година за активноста на вирусот на грип низ Европскиот регион на СЗО:

- Стапките на заболувања слични на грип и/или акутна респираторна инфекција се зголемени над основните нивоа во 24 од 31 земја од Европскиот регион на СЗО.
- Активноста на грип се намалува во повеќето земји и области, но останува висока и широко распространета. Процентот на позитивност во сентинел надзорот на примарната здравствена заштита сè уште се зголемува во неколку земји и кај децата на регионално ниво.
- Лицата на возраст од 65 години или постари продолжуваат да сочинуваат најголем дел од хоспитализациите поради грип.
- Influenza A(H3) останува доминантен циркулирачки вирус, но процентот на случаи на A(H1) полека се зголемува.
- Регионалните индикатори за активноста на SARS-CoV-2 се намалени на основните нивоа.
- Процентот на позитивност на RSV е зголемен кај пациентите во примарна здравствена заштита, и во сентинел болниците, но со помал обем на тестирање. Хоспитализациите исто така се зголемуваат, со највисок процент кај деца на возраст под 5 години, проследено од оние на возраст од 65 години и постари.

Оддел за епидемиологија на заразни болести
Институт за јавно здравје